

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

**LOPULLINEN
A5-0122/2001**

19. huhtikuuta 2001

MIETINTÖ

Komission kertomus kulttuuriesineiden viennistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3911/92 ja jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/7/ETY soveltamisesta
(KOM(2000) 325 – C5-0509/2000 – 2000/2246(COS))

Kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaliokunta

Esittelijä: Pedro Aparicio Sánchez

SISÄLTÖ

	Sivu
ASIAN KÄSITTELY	4
PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS.....	5
PERUSTELUT	9
KANSALAISVAPAUKSIEN JA -OIKEUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	11

ASIAN KÄSITTELY

Komissio välitti 25. toukokuuta 2000 päivätyllä kirjeellä Euroopan parlamentille kertomuksensa kulttuuriesineiden viennistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3911/92 ja jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/7/ETY soveltamisesta (KOM(2000) 325 – 2000/2246(COS)).

Parlamentin puhemies ilmoitti 23. lokakuuta 2000 pidetyssä istunnossa lähettäneensä kyseisen kertomuksen asiasta vastaavaan kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaliokuntaan sekä lausuntoa varten kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaan (C5-0509/2000).

Kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaliokunta nimitti 13. heinäkuuta 2000 pidetyssä kokouksessa esittelijäksi Pedro Aparicio Sánchezin.

Valiokunta käsittelee komission kertomusta ja mietintöluonnosta 5. maaliskuuta ja 10.–11. huhtikuuta pitämissään kokouksissa.

Viimeksi mainitussa kokouksessa se hyväksyi päätöslauselmaesityksen äänin 24 puolesta, 1 tyhjää.

Äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Vasco Graça Moura (puheenjohtajana), Ulpu Iivari (varapuheenjohtaja), Giorgio Ruffolo (varapuheenjohtaja), Pedro Aparicio Sánchez (esittelijä), Ole Andreasen, Thierry de La Perriere, Christine de Veyrac, Raina A. Mercedes Echerer (Eurig Wynin puolesta), Jillian Evans (Phillip Whiteheadin puolesta), Cristina Gutiérrez Cortines, Ruth Hieronymi, Magdalene Hoff (Lissy Grönerin puolesta), Elizabeth Lynne (Marieke Sanders-ten Holten puolesta), Lucio Manisco, Maria Martens, Mario Mauro, Pietro-Paolo Mennea, Barbara O'Toole, Roy Perry, Christa Prets, Dana Rosemary Scallon, Feleknas Uca (Geneviève Fraissen puolesta), Stavros Xarchakos, Sabine Zissener ja Myrsini Zorba (Martine Rouren puolesta).

Kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunto on tämän mietinnön liitteenä. Oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunta päätti 27. helmikuuta 2001 olla antamatta lausuntoa.

Mietintö jätettiin käsiteltäväksi 19. huhtikuuta 2001.

Tarkistusten jättämisen määräaika ilmoitetaan sen istuntojakson esityslistaluonnoksessa, jonka aikana mietintöä käsitellään.

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Euroopan parlamentin päätöslauselma komission kertomuksesta kulttuuriesineiden viennistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3911/92 ja jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/7/ETY soveltamisesta (KOM(2000) 325 – C5-0509/2000 – 2000/2246(COS))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission kertomuksen (KOM(2000) 325 – C5-0509/2000¹),
 - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 30 ja 151 artiklan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 47 artiklan 1 kohdan,
 - ottaa huomioon kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaliokunnan mietinnön sekä kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon (A5-0122/2001),
- A. katsoo, että kulttuuriesineiden laitton kauppa aiheuttaa usein korvaamattomia vahinkoja ja että tällainen kaupankäynti on lisääntynyt viime vuosina huomattavasti ja käynyt huolestuttavan yleiseksi, kun taide-esineitä ja arkeologisia paikkoja ryöstetään yhä enemmän ja taide-esineet hajautuvat eri puolille EU:ta ja sen ulkopuolelle,
- B. katsoo, että Euroopan unionin tuleva laajentuminen ja sisämarkkinoiden kasvaminen saattavat edelleen huonontaa tilannetta, koska on todennäköistä, että kulttuuriesineiden laitonta kauppaa on entistä vaikeampi valvoa Euroopan unionissa ja sen pisimmillä ulkorajoilla,
- C. katsoo, että edellä mainittuja kysymyksiä on tarkasteltava laajentumisneuvotteluissa käsiteltäessä kulttuuria ja sisämarkkinoita koskevia lukuja sekä kolmannen pilarin asioita, kuten tulli- ja poliisiyhteistyötä ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumista,
- D. ottaa huomioon, että instituutioiden ja julkisten tai yksityisten elinten omistamat kulttuuriesineiden luettelot ovat kaikissa jäsenvaltioissa nykyisin puutteellisia tai niitä ei ole lainkaan,
- E. ottaa huomioon puutteet tietojen keräämisessä ja niiden välittämisessä sekä jäsenvaltioiden välillä että yksittäisissä jäsenvaltioissa,
- F. katsoo, että Euroopan unionin on tuettava tehokkaasti jäsenvaltioita niiden omien kulttuuriesineiden ja kulttuuriperinnön suojelemisessa, säilyttämisessä ja palauttamisessa sekä näiden esineiden laittoman kaupan torjumisessa,

¹ Ei vielä julkaistu EYVL:ssä.

- G. katsoo, että asetus kulttuuriesineiden viennistä ja direktiivi kulttuuriesineiden palauttamisesta ovat yhteisön ainoat säädökset, joiden tarkoituksena on kulttuuriesineiden laittoman kaupan torjuminen,
- H. ottaa huomioon, että neuvosto hyväksyi asetuksen vuonna 1992 ja direktiivin vuonna 1993, mutta monet jäsenvaltiot saattoivat direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä vasta huomattavasti myöhemmin, minkä takia komissio on ilmoittanut, että se ei voi vielä arvioida niiden todellisia vaikutuksia,
- I. ottaa huomioon, että useimpien jäsenvaltioiden ja komission mielestä sekä direktiivi että asetus ovat vaikuttaneet myönteisesti kulttuuriesineiden suojeluun, sillä kansainvälisen kaupan toimijat on saatettu tietoisiksi kulttuuriesineiden suojelemisesta ja tietoisuus kulttuuriesineiden suojelemisesta Euroopassa on herätetty,
- J. ottaa huomioon, että useat jäsenvaltiot suhtautuvat varautuneesti komission kulttuuriesineiden viennistä antamassa kertomuksessa mainittujen yhteisön välineiden tehokkuuteen käytännössä,
- K. ottaa huomioon komission kertomuksessa esitetyn toteamuksen jäsenvaltioiden toimivaltaisten tulliviranomaisten ja kulttuuriviranomaisten sekä yhteisön viranomaisten ilmeisen riittämättömästä yhteistyöstä, mutta toteaa, että kulttuuriesineiden suojelua koskevien tietojen vaihtoon tarkoitettua ITCG:n Internet-sivustoa, jonka komissio itse mainitsee kertomuksessaan IDA-ohjelman yhteydessä, ei selittämättömästi ole vielä avattu,
- L. ottaa huomioon, että tällaista yhteistyötä olisi tehostettava
- säätämällä veloitteesta, jonka mukaan ennen vientiluvan myöntämistä kulttuuriesineen alkuperämaahan on otettava yhteyttä etukäteen sen varmistamiseksi, että kyseinen esine on viety maasta laillisesti,
 - tekemällä pakolliseksi sellaisen esineen mukana kulkevan asiakirjan laatiminen, joka todistaa esineen alkuperän,
 - luomalla tietojärjestelmä, jolla ilmoitetaan kulttuuriesineiden varkauksista tulliviranomaisille ja poliisille,
1. korostaa kulttuuriperinnön merkitystä kansalliselle ja eurooppalaiselle identiteetille ja vaatii, että kaikki osapuolet suojelevat tätä perintöä tehokkaasti;
 2. katsoo, että kulttuuriesineiden kauppa on käynyt niin yleiseksi, että jäsenvaltioiden kulttuuriperinnölle aiheutuu jatkuvasti huomattavia ja usein korvaamattomia vahinkoja;
 3. huomauttaa, että laittomaan kauppaan kuuluu erityyppisiä toimia, jotka ulottuvat laillisen omistajan ilman tarvittavia lupia harjoittamasta kulttuuriesineiden viennistä aina varastettujen esineiden tarkoitukselliseen kauppaan, jota järjestäytynyt rikollisuus tekee myös rahanpesutarkoituksessa; se kattaa myös luonnollisten henkilöiden harjoittaman sellaisten kulttuuriesineiden (lähinnä käsikirjoitukset ja arkeologiset esineet, vedenalaisista arkeologisista kaivauksista peräisin olevat esineet mukaan lukien) anastamisen ja kaupan, joiden olemassaolosta toimivaltaiset viranomaiset eivät ole anastamisen hetkellä olleet tietoisia;

4. katsoo, että jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/7/ETY säännökset ovat puutteellisia, etenkin mitä tulee säädettyyn yhden vuoden määräaikaan, joka olisi muutettava vähintään kolmeksi vuodeksi 24 päivänä kesäkuuta 1995 tehdyn UNIDROIT-yleissopimuksen 5 artiklan mukaisesti;
5. toteaa, että jäsenvaltiot voivat torjua tehokkaammin laitonta kauppaa nykyisillä ja pian kasvavilla sisämarkkinoilla, jos Euroopan unionin asianomaisten elinten toimintaa koordinoidaan paremmin;
6. kehottaa jäsenvaltioita koordinoimaan paremmin politiikkaansa ja toimintaansa kulttuuriesineiden laittoman kaupan torjumisen alalla;
7. katsoo siksi, että Euroopan unionin merkitystä on lisättävä sen toimivallan rajoissa kulttuuriesineiden laittoman kaupan torjumisessa ja katsoo, että komission on ryhdyttävä toimiin pikaisesti;
8. pyytää komissiota toteuttamaan jäsenvaltioissa ja ehdokasvaltioissa yleisölle suunnattuja valituskampanjoita kulttuuriesineiden laittoman kaupan torjumiseksi;
9. pyytää komissiota, jäsenvaltiota ja ehdokasvaltioita hankkimaan kulttuuriesineiden omistajilta täydellinen ja julkinen luettelo kaikista instituutioille, kuten kirkolle ja julkisille tai yksityisille säätiöille ja elimille, kuuluvista kulttuuriesineistä;
10. kehottaa komissiota arvioimaan mahdollisuutta muuttaa asetusta (ETY) N:o 3911/92 sitovammaksi ja sisällyttämään siihen velvoitteen, jonka mukaan jäsenvaltioiden on
 - a) ennen vientiluvan myöntämistä otettava kulttuuriesineen alkuperämaahan etukäteen yhteyttä sen varmistamiseksi, että kyseinen esine on viety maasta laillisesti,
 - b) laadittava esineen mukana kulkeva asiakirja, joka todistaa muun muassa esineen alkuperän ja luvanhakijan uskottavuuden;
11. katsoo, että vaikka kulttuuriesineiden laitton kauppa on ennen kaikkea kulttuurin piiriin kuuluva ongelma, se kuuluu myös sisämarkkinoista sekä oikeus- ja sisäasioista vastaavien komission jäsenten vastuualueisiin; pitää näin ollen välttämättömänä, että asiasta vastaavat komission jäsenet toimivat yhteistyössä, jotta voidaan toimia laaja-alaisesti ja käyttää kaikkia unionin käytössä olevia välineitä;
12. pyytää komissiota laatimaan vuoden 2001 kuluessa kulttuuriasioista vastaavan komission jäsenen johdolla kulttuuriesineiden laitonta kauppaa koskevan vihreän kirjan tai ainakin tiedonannon, joka olisi
 - a) laadittava kuvaus kulttuuriesineiden laittoman kaupan nykytilasta Euroopassa, joka sisältää yksityiskohtaisen luettelon tärkeimmistä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3911/92 ja neuvoston direktiivin 93/7/ETY hyväksymisen jälkeen varastetuista taidesineistä, joita ei ole tähän mennessä palautettu,
 - b) arvioitava asetuksen ja direktiivin vaikutuksia kattavammin osana jäsenvaltioiden kansallisten lainsäädäntöjen vertailevaa analyysia,
 - c) arvioitava uusien jäsenvaltioiden liittymisestä johtuvia vaikutuksia,

- d) tehtävä konkreettisia ehdotuksia laittoman kaupan torjumistoimiksi Euroopassa,
 - e) arvioitava mahdollisuutta suositella jäsenvaltioille sellaisen monikielisen lomakkeen käyttöönottoa, jolla ilmoitetaan varastetun esineen tyyppi ja ominaispiirteet ja johon on liitetty, jos mahdollista, valokuva esineestä, ja määrätä, että arvokkaita esineitä koskevat tiedot liitettäisiin Schengenin tietojärjestelmään (SIS II)¹ ja tullitietojärjestelmään (SID)²,
 - f) luotava Internet-sivusto, jolla varastettujen esineiden tiedot ja kuvat olisivat vapaasti saatavilla,
 - g) arvioitava unionin (ottaen huomioon poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa) ja yhteisön (ottaen huomioon yhteisön säädökset toimivallan käytöstä) mahdollisuuksia liittyä Roomassa 24. kesäkuuta 1995 allekirjoitettuun, YK:n alaisen UNIDROIT-järjestön viimeisimpään yleissopimukseen, joka koskee varastettujen taideteosten palauttamista;
13. pyytää neuvostoa, komissiota ja jäsenvaltioita ennen edellä mainitun asiakirjan julkaisemista ottamaan kiireellisesti käyttöön toimintatapoja kulttuuriesineiden laittoman kaupan torjumiseksi, esimerkiksi tehostamalla ja koordinoimalla poliisin toimintaa ja lisäämällä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä oikeusasioissa;
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan osana e-Europe-toimintasuunnitelmaa digitaalisen tietoverkon, joka kattaa anastetut ja laittomasti kaapatut kulttuuriesineet;
15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja hakijamaiden parlamenteille.

¹ Schengenin sopimus, toimeenpanevan komitean päätös, tehty 7 päivänä lokakuuta 1997, SIS-järjestelmän kehittämisestä, (SCH/Com-ex (97)24), EYVL L 239, 22.9.2000, s. 442–443.

² Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty yleissopimus tietotekniikan käytöstä tullialalla, EYVL C 316, 27.11.1995, s. 34–47, ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tehdyn yleissopimuksen selitysmuistio (Neuvoston 28 päivänä toukokuuta 1998 hyväksymä teksti), EYVL C 189, 17.6.1998, s. 1–18.

PERUSTELUT

1. Direktiivin ja asetuksen soveltaminen

Neuvoston asetus kulttuuriesineiden viennistä tuli voimaan 30. maaliskuuta 1992. Neuvosto hyväksyi direktiivin jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta 15. maaliskuuta 1993. Molemmissa säädöksissä edellytetään, että komissio antaa kertomuksen niiden täytäntöönpanosta kolmen vuoden välein Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle.

Komissio täytti tämän tehtävän toimittamalla kyseisen kertomuksen 25. toukokuuta 2000. Se toteaa kertomuksessaan, että monet jäsenvaltiot ovat saattaneet direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään viiveellä ja siksi sen vaikutuksia ei voida vielä arvioida, koska riittävää aikaa ei ole vielä kulunut. Komissiolla ei ole tarpeeksi direktiiviä eikä asetusta koskevia tietoja voidakseen arvioida niiden vaikutuksia objektiivisesti. Komissio korostaa kuitenkin ennen kaikkea myönteistä vaikutusta eli kansainvälisen kaupan toimijoille tiedottamista kulttuuriesineiden suojelusta. Jäsenvaltioiden tulliviranomaisten ja kulttuuriviranomaisten sekä yhteisön viranomaisten yhteistyö on kuitenkin puutteellista. Komissio valittaa myös, että jäsenvaltioiden toimet ja asenteet painottuvat edelleen kansallisten, ei yhteisön kulttuuriesineiden suojeluun.

On käynyt ilmi, että molempien säädösten vaikutuksia on arvioitava lähitulevaisuudessa laajemmin, kun niistä on saatu enemmän tietoja, ja vasta tämän perusteella direktiiviin ja asetukseen voidaan mahdollisesti tehdä oleellisia muutoksia.

2. Laittoman kaupan torjuminen Euroopassa

Direktiivi ja asetus ovat tähän mennessä ainoat yhteisössä kulttuuriesineiden laittomalta kaupalta suojelemisesta annetut säädökset. Tilanne huonontuu kuitenkin jatkuvasti. Laittoman kaupan laajuutta on luonnollisesti vaikea arvioida, mutta sen mittasuhteita pidetään yleisesti huolestuttavina, ja jäsenvaltioiden kulttuuriesineille aiheutuu korvaamattomia vahinkoja. Euroopan unionin tuleva laajentuminen saa aikaan uusia riskitekijöitä sekä nykyisten että uusien jäsenvaltioiden kulttuuriesineiden suojelussa.

Tämän takia on tärkeää, että Euroopan komissio tutkii ongelmaa syvällisesti ja ryhtyy toimiin. Laittoman kaupan torjuminen vaatii toimia kulttuurin, sisämarkkinoiden, oikeus- ja sisäasioiden aloilla, eli useiden komission jäsenten vastuualueilla. On kuitenkin muistettava, että laittoman kaupan torjumisella pyritään jäsenvaltioiden kulttuuriesineiden suojelemiseen ja säilyttämiseen, ja siksi asian on kuuluttava ensisijaisesti kulttuurista vastaavan komission jäsenen vastuualueeseen.

Asiaa ei voida viivyttää tilanteen vakavuuden takia. Kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaliokunnan puheenjohtaja vaati esittelijän kehotuksesta kulttuurista vastaavalta komission jäseneltä kirjeessä syyskuussa 2000 vihreän kirjan tai ainakin tiedonannon laatimista aiheesta mahdollisimman pian. Komission jäsen ei ole valitettavasti vastauskirjeessään eikä keskusteluissa valiokunnan kanssa luvannut vastata tähän pyyntöön.

Euroopan parlamentin on aiheellista korostaa vielä kerran päätöslauselmassa, kuinka tärkeänä se pitää nykyistä ongelmaa. Lisäksi päätöslauselmassa olisi esitettävä suuntaviivat, joilla komissiota ja sen toimia voidaan opastaa parlamentin toivomaan suuntaan.

10. huhtikuuta 2001

KANSALAISVAPAUKSIEN JA -OIKEUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaliokunnalle

Komission kertomus neuvostolle, Euroopan parlamentille ja talous- ja sosiaalikomitealle kulttuuriesineiden viennistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) n:o 3911/92 ja jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/7/ETY soveltamisesta

(KOM(2000) 325 – C5-0509/2000 – 2000/2246(COS))

Valmistelija: Marcello Dell'Utri

ASIAN KÄSITTELY

Kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta nimitti 29. elokuuta 2001 pitämässään kokouksessa valmistelijaksi Marcello Dell'Utrin.

Valiokunta käsitteli lausuntoluonnosta 20. maaliskuuta ja 10. huhtikuuta 2001 pitämissään kokouksissa.

Viimeksi mainitussa kokouksessa valiokunta hyväksyi seuraavat johtopäätökset äänin ... puolesta, ... vastaan ja ... tyhjä(ä) / yksimielisesti.

Äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Robert J.E. Evans (puheenjohtajana), Marcello Dell'Utri (valmistelija), Niall Andrews, Alima Boumediene-Thiery, Carmen Cerdeira Morterero (Adeline Hazanin puolesta), Ozan Ceyhun, Carlos Coelho, Giuseppe Di Lello Finuoli, Giorgos Dimitrakopoulos (Rocco Buttiglionen puolesta), Daniel J. Hannan, Jorge Salvador Hernández Mollar, Anna Karamanou, Alain Krivine (Pernille Frahmin puolesta), Hartmut Nassauer, William Francis Newton Dunn (Jan-Kees Wiebengan puolesta), Arie M. Oostlander (Timothy Kirkhopen puolesta), Ingo Schmitt (Eva Klamtin puolesta), Patsy Sørensen, Sérgio Sousa Pinto, Joke Swiebel, Anna Terrón i Cusí, Anne E.M. Van Lancker (Gianni Vattimon puolesta) ja Christian Ulrik von Boetticher.

LYHYET PERUSTELUT

Kansalaisvapauksien valiokunta tukee pääpiirteissään kulttuurivaliokunnan pyyntöä saada komissiolta ja ennen kaikkea jäsenvaltioilta lisätietoja. Interpolin mukaan ilmiö on levinnyt erittäin laajalle, koska esimerkiksi pelkästään Ranskassa varastettiin 5 569 taideteosta vuonna 1997 ja 7 800 sitä seuraavana vuonna ja koska tilanne näyttää olevan samankaltainen Saksassa, Italiassa ja Belgiassa. Komission tiedonannossa esiintyvät luvut saattavat kuitenkin johtaa päinvastaisiin tulkintoihin ja esimerkkien perusteella ei ole mahdollista arvioida ilmiön todellista laajuutta ja jäsenvaltioiden viranomaisten antamien vastausten totuudenmukaisuutta.

Lisäksi näyttää siltä, että tiedonkulku tärkeimpien asianosaisten (museot, taiteenkeräilijät, jäsenvaltioiden viranomaiset) välillä on erittäin sattumanvaraista ja jäsentämätöntä. Erityisen tietoverkon luominen (ITCG Information on Transfer of Cultural Goods), joka rahoitettaisiin Ida-ohjelman yhteydessä, ei näytä kuitenkaan herättäneen suurta kiinnostusta jäsenvaltioissa.

Tämän takia kannattaisi ehkä arvioida, olisiko mahdollista ottaa käyttöön yksinkertaisempi järjestelmä, joka perustuisi yhdenmukaisiin, mahdollisesti valokuvalla varustettuihin kaavakkeisiin. Kun kyse on arvokkaista teoksista, vakuutussovimuksissa olevien tietojen ja valokuvien käyttäminen ehkä riittäisi. Nämä kaavakkeet voitaisiin liittää joko

- tulliviranomaisten erityisiin tullitietojärjestelmään kuuluviin verkkoihin, Schengen-alueen rajanylityspaikoilla tarkistuksissa käytettyihin verkkoihin (Schengenin tietojärjestelmä, johon jo nyt kerätään esimerkiksi varastettujen autojen tiedot) tai
- Internet-sivustoille, johon kerättäisiin varastettujen tai kadonneiden esineiden tiedot yksityishenkilöiltä (kuten myös Interpol tekee Internet-sivustolla <http://www.stolenart.net>).

Tietojen yhdenmukaisuuden ansiosta niitä voidaan hakea hakusanojen perusteella (päivämäärät, paikat, kulttuuriesineiden tyyppi).

Jos ilmiö osoittautuu seurauksiltaan hyvin laajaksi, Europolin ja Interpolin asiantuntija-avun käyttö olisi suotavaa.

Unioni (ottaen huomioon poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa) ja yhteisö (ottaen huomioon yhteisön säädökset toimivallan käytöstä) voisivat joka tapauksessa liittyä Roomassa 24. kesäkuuta 1995 allekirjoitettuun, YK:n alaisen UNIDROIT-järjestön yleissopimukseen, joka koskee varastettujen taideteosten palauttamista.

Näiden toimien suuri etu olisi, että unionin ja yhteisön kokemus lisääntyisi tällä alalla ja samalla hakijavaltioiden integraatio helpottuisi niiden liittyessä unioniin.

Koska komission tiedonannosta voi hämmästyneenä saada selville, että jäsenvaltiot eivät juuri käytä hyväkseen asetuksen N:o 3911/92 6 artiklan säännöksiä jäsenvaltioiden viranomaisten keskinäisestä yhteistyöstä, on syytä pyytää komissio laatimaan sellainen ehdotus asetuksen muuttamisesta, jossa tämän tyyppinen yhteistyö tehdään sitovammaksi. Erityisesti ehdotetaan seuraavia muutoksia:

1. sisällytetään asetukseen velvoite, jonka mukaan ennen vientiluvan myöntämistä kulttuuriesineen alkuperämaahan on ottava yhteyttä etukäteen sen varmistamiseksi,

että kyseinen esine on viety maasta laillisesti (tätä käytäntöä noudattaa muun muassa Italia)

2. tehdään pakolliseksi sellaisen esineen mukana kulkevan asiakirjan laatiminen, joka todistaa esineen alkuperän, jotta voidaan parantaa kansallisten viranomaisten reagointivalmiuksia, kun niihin otetaan yhteyttä vientilupahakemuksen seurauksena.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaiokuntaa sisällyttämään seuraavat osat päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

TARKISTUS 1

Johdanto-osan G a kappale (uusi)

- G a.** *ottaa huomioon komission tiedonannossaan esitettämän toteamuksen, jonka mukaan asetuksen 3911/92 6 artiklan säännöksiä ei sovelleta juuri lainkaan,*

TARKISTUS 2

Johdanto-osan G b kappale (uusi)

- G b.** *ottaa huomioon, että tällaista yhteistyötä olisi tehostettava*
- *säättämällä veloitteesta, jonka mukaan ennen vientiluvan myöntämistä kulttuuriesineen alkuperämaahan on otettava yhteyttä etukäteen sen varmistamiseksi, että kyseinen esine on viety maasta laillisesti,*
 - *tekemällä pakolliseksi sellaisen esineen mukana kulkevan asiakirjan laatiminen, joka todistaa esineen alkuperän,*
 - *luomalla tietojärjestelmä, jolla ilmoitetaan kulttuuriesineiden varkauksista tulliviranomaisille ja poliisille,*

TARKISTUS 3

5 kohdan b alakohta (uusi)

- 5 b.** *kehottaa komissiota arvioimaan mahdollisuutta muuttaa asetusta (ETY) N:o 3911/92 sitovammaksi ja sisällyttämään siihen veloitteen, jonka mukaan jäsenvaltioiden on*
- 1. ennen vientiluvan myöntämistä otettava kulttuuriesineen alkuperämaahan etukäteen yhteyttä sen varmistamiseksi, että kyseinen esine on viety maasta laillisesti,*
 - 2. laadittava esineen mukana kulkeva asiakirja, joka todistaa muun muassa esineen*

alkuperän ja luvanhakijan uskottavuuden;

TARKISTUS 4

6 kohta

6. katsoo, että vaikka kulttuuriesineiden laiton kauppa ***on ennen kaikkea kulttuurin piiriin kuuluva ongelma, se kuuluu myös*** sisämarkkinoista sekä oikeus- ja sisäasioista vastaavien komission jäsenten vastuualueisiin; ***pitää näin ollen välttämättömänä, että asiasta vastaavat komission jäsenet toimivat yhteistyössä, jotta voidaan toimia laaja-alaisesti ja käyttää kaikkia unionin käytössä olevia välineitä.***

TARKISTUS 5

7 kohdan e, f ja g alakohta (uusi)

- e) ***arvioida mahdollisuutta suositella jäsenvaltioille sellaisen monikielisen lomakkeen käyttöönottoa, jolla ilmoitetaan varastetun esineen tyyppi ja ominaispiirteet ja johon on liitetty, jos mahdollista, valokuva esineestä, ja määrätä, että arvokkaita esineitä koskevat tiedot liitettäisiin Schengenin tietojärjestelmään (SIS II)¹ ja tullitietojärjestelmään (SID)²***
- f) ***luoda Internet-sivusto, jolla varastettujen esineiden tiedot ja kuvat olisivat vapaasti saatavilla***
- g) ***arvioida unionin (ottaen huomioon poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa) ja yhteisön (ottaen huomioon yhteisön säädökset toimivallan käytöstä) mahdollisuuksia liittyä Roomassa 24. kesäkuuta 1995 allekirjoitettuun, YK:n alaisen UNIDROIT-järjestön yleissopimukseen, joka koskee varastettujen taideteosten palauttamista;***

¹ Schengenin sopimus, toimeenpanevan komitean päätös, tehty 7 päivänä lokakuuta 1997, SIS-järjestelmän kehittämisestä, (SCH/Com-ex (97)24), EYVL L 239, 22.9.2000, s. 442-443.

² Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty yleissopimus tietotekniikan käytöstä tullialalla EYVL C 316, 27.11.1995, s. 34-47 ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tehdyn yleissopimuksen selitysmuistio (Neuvoston 28 päivänä toukokuuta 1998 hyväksymä teksti) EYVL C 189, 17.6.1998, s. 1-18.